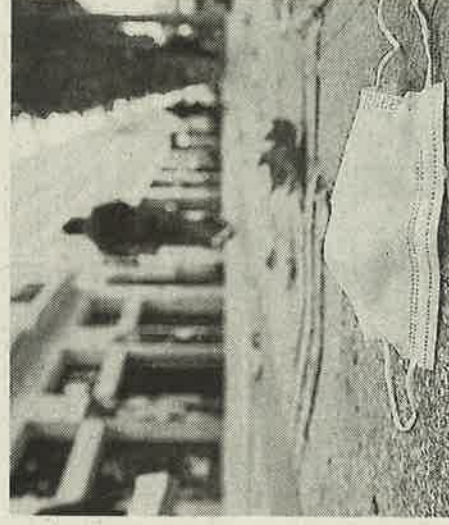

UNA REFLEXI3N SOBRE L'ACTUALITAT

D'UN TEMPS I D'UN PAÍS QUE ENCARA ÉS UN POC NOSTRE

**Maria Vives
Gomila**
Professora emèrita
de Psicologia.

El temps no ajuda massa a mirar el futur amb un gran optimisme, tant a nivell polític, social, econ3mic, lúdic, o inclús farmacol3gic.

Quan les circumstàncies externes estan alterades i en aquests moments, prou remogudes, ens queda la feina més completa: la de dirigir la mirada a dintre de nosaltres i observar, per després reflexionar sobre el que hem captat. Una mirada introspectiva dirigida al fons de nosaltres mateixos, on hi ha el callu del que hem rebut, l'admiració per les persones que han sabut col·laborar amb la societat i s'han donat als altres construint aquest país. És el lloc on queda constància de les sensacions, els sentiments, els afectes de tot tipus i de totes les persones que han passat per la nostra vida.

Mirar dintre també vol dir observar el temps que uneix tot el que hem viscut i es concentre en l'aquí i ara amb el bagatge dels afectes i sentiments acumulats. Provenim d'un passat i anam cap a un futur, tot i que hem de saber viure el present situat davant nostre en temps real.

De fet, aprenem de la família, de l'ambient que ens ha tocat viure, de les persones amb les quals hem anat creixent, de les qui hem apres i amb qui hem compartit, en tants àmbits i al llarg dels anys, diferents moments i experiències. Per tant, la vinculació amb l'altre ens haurà marcat des de les primeres etapes viscudes fins al moment actual.

Des del naixement, la mare s'ofereix com a mirall, capaç de reflectir el comportament del nadó, contenint les seves porres, angioixes i més endavant continua posant nom a les activitats i sentiments més desconeguts del fill. Del vincle inicial depenen els següents i segons sigui l'afecte rebut, afavorirà més o manco la capacitat per interactuar amb els altres. Tot i que amb ajuda, també es pot aprendre si inicialment s'hagués vist interferida la desitjada bona interacció mare-fill.

Els qui varem néixer uns anys després de la guerra civil -més aviat incivil- varem poder comprovar, amb els anys, com les persones contribuïen al desenvolupament

ses, replegaments psíquics, aïllaments- vulnerabilitats encara ara més incrementades, però també nombroses capacitats

- preocupació pels altres, accions conjuntes d'ajuda- i carències a nivells hospitalari, econ3mic, familiar, polític. Tot s'ha capgirat i ens interpell·la.

A nivell hospitalari, comptam amb l'experiència d'especialistes, enfermers i altres equips que, si bé sabem del seu treball eficaç, necessitem més mitjans per donar cobertura al que puguin necessitar ara i en el futur.

A l'àmbit de la salut mental, i coincidint amb les hipòtesis d'Antoni Talarri, s'haurien de poder donar resposta a tres reptes actuals: la prevenció primària, la desmedicalització i la implantació d'una veritable ètica assistencial. Respecte a la prevenció primària, la OMS ens recorda la Salut Mental afecta al llarg de la vida a una quarta part de la població mundial. L'alt cost sanitari que representa i que més de la meitat dels casos tenen el seu inici a la infància i juvenut afectant l'Índex de desenvolupament humà. Açò comportaria atendre el benestar físic, material, social i emocional de l'infant, ocupant-se del nucli familiar i de l'ambient, que és on repercuteixen les dificultats dels fillets més crítics.

❖ **LA OMS ENS RECORDA** que la prevenció primària deuria poder incidir en els factors de risc que són de caràcter psicosocial, donat que són les condicions socials i econ3miques les que tenen una gran influència sobre la salut de la població, especialment la infantil.

Podríem afirmar que la Salut Mental i els trastorns mentals estan excessivament medicalitzats, repercutint en els drets del pacient. S'hauria d'evitar la càrrega de psicofàrmacs i, sobretot, no tractar les enfermetats mentals com si fossin enfermetats orgàniques, donant prioritat a l'escolta del pacient.

A nivell econ3mic, sabem l'important que és no solament comptar en l'indispensable per viure sinó poder prevenir, també, futures necessitats i incrementar les dotacions econ3miques de cara a un present i a un futur. La destrucció de negocis i llocs de treball, provocat en part per la pandèmia, ha situat a nombroses famílies en situació d'incertesa que podria con-

duir-les a una precarietat obligant-les a reclamar solucions immediates. Segons diuen economistes especialitzats, seria convenient replantjar-se la continuïtat de les polítiques econ3miques actuals, que no solen facilitar una distribució equitativa de la riquesa en perjudici de les persones més vulnerables.

❖ **REFERENT AL COMPORTAMENT** de determinades persones respecte al Covid-19, podríem pensar que la seva actitud podria ser conseqüència de negar la realitat com a forma de superar l'angoixa, la por a enfrontar el desconegut, poguent utilitzar la prepotència com a defensa. Són els que viuen fora de la onada, aquesta onada circular que facilita l'èxtasi dels surfistes quan entren dins d'ella (Kepa Toorealai) perquè no tenen les sensacions i els sentiments que experimenten els qui han entrat dintre, sentiments equivalents als experimentats pels especialistes a l'àmbit hospitalari, que s'han vist forçats a entrar dins el *tsunami* d'aquests mesos. Els qui no han entrat dintre la onada no es poden fer càrrec del dolor, l'esforç i la lluita soferta pels metges, professionals d'enfermeria i tots els serveis que van lluitar per ajudar a les persones que van sucumbir o van estar a punt de perdre la vida a causa del virus. Molts d'ells van sobreviure gràcies a la dedicació constant dels diferents especialistes de la Salut, així com del permanent suport familiar.

Tornant al viatge cap el nostre interior, hauríem de parlar de recursos, prioritats, confiança en els propis mitjans, atrevir-nos a canviar (resiliència) determinades actituds, tant a nivell individual com a nivell social, i tractar d'adaptar-nos a les noves circumstàncies. El coneixement del món intern ens pot dur a descobrir alguns dels aspectes més inconscients i desconeguts, coneixement que ens podria permetre entendre què és el que realment sentim, desitjiam o hauríem de canviar contrbuïnt al desenvolupament d'una societat més igualitària i justa.

D'aquí la importància d'afavorir la capacitat de pensar dirigit la mirada cap a dintre de nosaltres per descobrir no solament necessitats i desigs, sinó també saber utilitzar els recursos que tenim per tractar d'anar més enllà de la nostra individualitat, en una recerca conjunta que ens porti a obtenir més i millors mitjans en favor de la salut, l'educació i dels valors socials i ètics.

Un nou restaurant a Fornells de la mà de l'administració pública

■ Aquesta passada setmana vam veure com anunciaven la creació d'un nou restaurant a Fornells.

Ports de les Illes Balears destinarà un espai privilegiat que ha

taurant. A un poble que té la proporció més alta de Menorca, potser de les illes, de restaurants per persona. N'hi fa falta un altre? Necessitem més ingressos o és que no saben què fer amb els edificis?

Si necessitem més ingressos és molt fàcil d'on treure'ls: la quantitat d'infraaccions al port durant l'estiu és tan gran i impune que només recaptant la meitat de les

multes n'hi haurà per a pagar molts serveis necessaris als ciutadans.

Enguany més que mai s'ha vist que el camí no és aquest, que Menorca ja compta amb suficients, massa, establiments dedicats al sector serveis. Un govern progressista, que sembla que és el que decideix aquestes coses avui, hauria d'apostar més pel benestar dels residents, dels

que hi vivim tot l'any, i sobretot per diversificar l'economia. Més restaurants és més del de sempre, i en aquest cas ocupant espais públics, cosa més trista encara.

Encara estan a temps de rectificar. Açò no és el que necessita Fornells.

ANNA PONS SANS
• FORNELLS

recuperat després de molts d'anys a la creació d'un nou res-